

Konflikthantering och ickevåldsträning kapas av medelklass

Icke våldsträning frestas att omvandlas till ett medel för att producera medelklass.

Medelklass är inte en egenskap hos vissa individer. Medelklass är snarare färdigheter och relationer som ständigt finslipar och återskapar sig. Detta görs på flera sätt. Som att producera sig som duktig och upplyst till skillnad från de andra, de oupplysta och de dåliga.

På artonhundratalet återskapade medelklassen sig som renlig och upplyst till skillnad från arbetare och kolonialländernas invånare som sågs som smutsiga och okunniga. Idag reproducerar sig medelklass som duktig på hbtq, mångfald, leva klimatsmart, grunda sig på fakta och ha koll på vad som är inne före tillfället. De duktiga skiljer på så sätt ut sig från de som pekas ut som dåliga. Den duktiga medelklassen förstärks genom kontrasten med de dåliga.

Medelklass använder ett myller av institutioner för att [producera sig själv som upplyst](#) och andra som sämre, exempelvis utvärderingar, recensioner och betygsättning. Nedan listas några metoder för hur konflikthantering och ickevåld utnyttjas av duktig medelklass.

Icke våldsträning förvandlas till medelklassträning

Metoder medelklass använder när den lägger beslag på konflikthantering och ickevåldsträning:

1. Privatisera konflikter. Konflikt förstås som *deras konflikt*. Övergrepp, våld och konflikter förvandlas till egendom. Som ägs av förövare och utsatta. Träning i att ingripa för rätt, rättvisa och sanning ersätts med medling. *Dom* ska lösa sina egna konflikter. Med vår hjälp om *dom* vill.
2. Prata ut. Istället för att gruppen skapar värde och organiserar jämlikare och omsorgsfullare ordningar, så ombeds *dom där som har konflikt* att

prata med varandra och försonas.

3. Publik. Genom att tränas på att komma med något insiktsfullt istället för att ingripa så tränas man in i åskådarrollen. Träna på att skåda. Inte lägga sig i. Inte så länge man inte blir ombedd av "parterna" själva. Det är ju deras konflikt.
4. Undertrycka konflikter. Istället för att stärka viktiga konflikter och motverka det som trycker ner konflikter så undertrycks konflikter.
5. Utvärdera, recensera och betygsätta. Träna på att utvärdera och ge omdömen tränger undan kreativitet och uppfinnande.
6. Medvetande ses som vägen till förändring. Träning i hur vi tillsammans lever befrielse trängs undan av övningar som ska göra individen medveten. Aha!-övningar tränar deltagarna att säga något insiktsfullt.
7. Träning tas bort ur ickevåldsträning. Träning i att ingripa vid makt och förtryck ersätts med personlig utveckling och [självhjälpsövningar](#).
8. Politisk förändring förändligas. Istället för att förkroppsliga och materialisera befrielse så ska de omedvetna göras medvetna. Träning i att samarbeta och stärka varandras ingripanden ersätts med att formulera åsikt, tyckande, upplevelse och [opinion](#).
9. Värderingar ersätter befrielse. [Värderingsövningar](#) tränar deltagare på att fokusera på åsikter och värderingar istället för uppfinningar och finslipning av ickevåld.
10. Upptagen med sig själv. Individualiserade övningar tränar deltagarna att fokusera på sin egen styrka och svaghet. Inte på samarbete och hur gemenskapen och gruppen skapar jämlikare ordningar.
11. Personlig utveckling. I medelklassen ska man [börja med sig själv](#). Deltagare tränas på att fokusera på sin egen utveckling istället för att träna solidaritet. Att institutionalisera befrielse ersätts med personlig målbild.
12. Duktig individ görs till mål. Individen snarare än samhället görs till visionen.
13. Militant moralism. Individualismens fokus på den enskilde producerar moralism kamouflerad som antimoralism. Konflikthantering utnyttjas för att träna på att påpeka att någon är fel så att det låter som goda råd. Peka ut enskilda som sämre, dåliga till skillnad från de duktiga. Man tränar på att skamma den som gör fel med ett ödmjukt tonfall. Tränar på att förtala så det inte låter som förtal. Individer istället för maktordningar pekas ut som problemet. Peka ut någon som en sån.

Exempelvis att peka ut någon som medelklass.

14. Dåligaste av dåliga. Genom att fokusera övningar på de allra värsta mobbarna, sexisterna och rasisterna kamoufleras hur sofistikerade maktordningar normaliserar sig. De verkar mitt ibland oss.
15. Självinsikt. Övning i att bekänna och dela tillkortakommanden kamouflerar träning i självupptagenhet.
16. De utan självinsikt har gjort sig förtjänta av att mobbas och förtalas. "Det kan väl inte vara mobbning när de faktiskt gör så!" Förtal och [skamning](#) självrättfärdigas av att "det är ju sant".
17. Offergöra. Träna på att prata om andra som offer. Träna på att tycka synd om. Fokusera på utsatthet eller utanförskap istället för på förtrycktas motstånd.
18. Producera svenskhet. Träna på att beteckna mångfald, tolerans, [hbtq](#) som den [goda svenskheten](#). Som skiljer sig från de oupplystas fördomar. Arbetarklass, flyktingar, tredje världen görs till medelklassens upplysningsprojekt.

Per Herngren

16 april 2019, version 0.1.1

Referens

Per Herngrens texter om [vetenskap och teori kring konflikthantering](#)

Vision för ett proaktivt Kristna Freds

*Motion till Kristna Fredsrörelsens Årsmöte 1991
Förslag till ny inriktning och strategi*

Hur förändras samhället

Både inom vänstern och inom fredsrörelsen har vi varit låsta vid en verklighetsuppfattning och en syn på samhällsförändring, som inom filosofin, samhällsvetenskapen och även inom fredsrörelsen håller på att falla samman.

Vi i fredsrörelsen har tidigare trott att samhällsförändring sker genom opinionsbildning och påverkan på våra ledare.

Vi har varit låsta vid trycka-på-metoder snarare än dra-med-metoder. Vi hoppas att andra (regeringen) ska göra jobbet åt oss snarare än att vi ska föregå med gott exempel. Om vi ser på demokratins framväxt, slaveriets avskaffande, kvinnors rättigheter, de demokratiska revolutionerna i Östeuropa så har förändringarna till stor del skett långt innan regeringar ändrar lagarna. Under ca hundra år hade slavar befriats innan en regering i USA befäste detta genom lagen. I Östeuropa hade yttrandefriheten och demonstrationsrätten införts ett bra tag innan en regering tog beslut om detta.

Utifrån vår erfarenhet som medlemmar i Kristna Fredsrörelsen hävdar vi att vår låsning vid trycka-på-metoder där vi ber andra göra jobbet åt oss, gör oss så gott som helt ineffektiva och att en övergång till metoder där vi använder oss av exemplets makt skulle förändra Kristna Freds roll i samhället på ett betydande sätt. Förslag kan man alltid avfärda som orealistiska och naiva. Men levande exempel som redan är verkliga fungerar som inspiration och utmaning. "Exemplets makt" får inte bara vara en slogan i fredsrörelsen.

Lobbying, protester, uttalanden och demonstrationer är inte speciellt effektiva metoder i västvärlden, om inte de är direkt kopplade till aktiviteter och aktioner som redan (ev i liten symbolisk skala) håller på att förverkliga målen, eller om målsättningen inte är speciellt kontroversiell och politikerna behöver protesterna för att kunna ta bra beslut. Miljöfrågor kan vara exempel där flertalet politiker och företagsägare stöder demonstranterna och då kan få den hjälp de behöver för att komma igenom byråkratins snårskog.

Men de frågor som Kristna Freds driver är så kontroversiella att det krävs helt andra metoder för att få igång en demokratisk process.

I huvudsak är det tre metoder som förändrar samhället.

1. Förverkliga sina mål (i den storlek som råkar vara möjlig för tillfället).

Kapitalism fanns i liten skala i ex italiensk bankverksamhet och i holländsk handel många hundra år innan den kapitalistiska revolutionen. Det tog åttahundra år av kapitalistisk utbredning innan kapitalismen nådde verkliga politiska maktpositioner. (Vilken revolution har varit effektivare än den kapitalistiska?)

2. Dra undan sitt samarbete med det man kämpar emot.

Alternativa banker och försäkringsbolag, bojkott, skattevägran, samvetsvägran och värnpliktsvägran är några exempel.

3. Motstånd. Ex är civil olydnad.

I alla dessa tre verksamheter uppstår kontakter och dialoger med styrande naturligt. Uttalanden och protester blir här inga isolerade, ensamma och kraftlösa aktioner.

Dessa tre huvudmetoder är inga nyheter för Kristna Freds medlemmar även de inte prioriteras så högt idag. En U-landsbutik är exempel på ny ekonomisk världsordning i liten skala (A). Värnpliktsvägran har en stark tradition i Kristna Freds (B). Även direkta aktioner har används sporadiskt av Kristna Freds medlemmar (C).

Exemplet USA: Den mest konservativa och försiktiga fredsorganisationen i USA, Freeze (Frys-vapnen-till-nuvarande-nivå-rörelsen) hade i mitten på åttiotalet en liknande diskussion om sina metoder. Denna diskussion ledde till några av de största olydnadsaktionerna i västerlandets historia. Under en enda påsk för ett par år sedan arresterades ca femtusen personer vid Nevadas testområde för kärnvapen. Dessa aktioner fortsätter fortfarande när delar av fredsrörelsen går på sparlåga.

Exemplet Sovjet: Övertvinnandet av militärkuppen i Moskva på några dagar av kanske runt 100 000 otränade olydiga medborgare visar att det inte behöver krävas speciellt många ens i extrema situationer när man använder effektiva motståndformer. Kristna Freds har en kontaktyta som motsvarar det antal som deltog i motståndet i Moskva mot kuppen. Vilka möjligheter! Dessa ska vi utnyttja!

Vi föreslår:

- Att Kristna Freds centralt genom sin verksamhet, sina kurser, sina beslut, sitt material inriktar sej på nedanstående verksamhetsområden A-C (observera att detta inte ska vara en detaljerad verksamhetsplan utan snarare en övergripande verksamhetsplan).
- Att Kristna Freds kraftigt minskar sitt deltagande i protester, uttalanden, namninsamlingar, demonstrationer, lobbying om dessa inte är direkt kopplad till redan pågående aktiviteter enligt nedanstående verksamhetsplan.
- Att Kristna Freds utarbetar en mer utförlig handlingsplan och en prioritering enligt följande modell:

Själva eller tillsammans med grupper i liten skala bygga upp de alternativ vi verkar för

- Att vi i Kristna Freds genom exempelvis Folkhögskolor bygger upp en civilmotståndsutbildning. I den första etappen kan den vara på ca en månad under sommaren medan den senare kan byggas ut till terminskurser, ettårskurser och även kurser på flera år.
- Att vi tillsammans med intresserade lokalgrupper och andra föreningar bygger upp förslag på civilmotståndsplaner för olika situationer eller kriser, där de resurser som kan användas redan finns idag (ex 14 tränare, 200 utbildade i civilmotstånd, 400 ytterligare som är villiga att delta) - alltså inga utopiska fantasifulla planer.
- Att de planer som först ska utarbetas kan handla om hur vapenexporten ska stoppas, hur vi i Kristna Freds ska göra ifall stora grupper av flyktingar eller värnpliktsvägrare anländer från ex öst, hur vi kan hjälpa till i kampen mot en kupp i ex Sovjet eller Latinamerika (Aktioner i Sverige och fredsbrigader som kan skickas iväg).
- Att dessa planer sen börjar användas.
- Att Kristna Freds organiserar kurser i konfliktlösning och medlingsteknik som sen kan användas lokalt i bostadsområden, i en familjekonflikt etc.

Att vi drar undan det stöd till våld och förtryck som vi idag ger

- Att Kristna Freds undersöker ickevåldsliga alternativ att spara pengar och försäkra sej. Alltså banker och försäkringsbolag som inte lånar ut pengar till företag som deltar i förtryck i tredje världen eller till vapenföretag.
- Att en kampanj för mönstringsvägran startas ev tillsammans med någon annan organisation.
- Att Kristna Freds undersöker möjligheterna för föreningen och oss medlemmar att undvika att betala den delen av momsen som går till militära ändamål.
- Att Kristna Freds stöder initiativ och undersöker möjligheten att föra en utrikespolitik lokalt eller i kommunen (Ex har varit bojkott av Sydafrika, Kärnvapenfria kommuner etc). Hur skulle en utrikespolitik och diplomati kunna utföras av föreningar och kyrkor?

Att vi gör civil olydnad mot våld och förtryck

- Att Kristna Freds tillsammans med ex Plogbillsrörelsen tar initiativ att starta upp (ett eller flera) fredsläger vid militära installationer och/eller vid vapenfabriker som är lämpliga. Ex skulle vara en JAS fabrik, eller ett Swedish Ordnance (Bofors/FFV) företag.
- Att Kristna Freds tar initiativ till återkommande årliga motståndsdagar på speciella platser så som kristna ofta gör i USA och Östeuropa. Förslag skulle vara civil olydnad varje år vid ett speciellt fängelse där det sitter värnpliktsvägrare på Fredsfångars dag 1 december, att under påsk göra civil olydnad vid en speciell vapenfabrik etc. Helgen innan skulle träning kunna hållas för alla deltagare. Dessa riksarrangemang kan sen vara ett stöd till ett växande lokalt motstånd både genom att erfarenheter sprids och att lokala grupper får kontakter med aktivister från ev hela norden.
- Att Kristna Freds hjälper till att starta upp nya motståndsgupper, som ex vängrupper eller avrustningsgrupper genom årliga träffar där aktivister kan möta varandra och diskutera framtida motstånd.

Floda, Göteborg 26 augusti 1991

Ickevåld - åsiktsproduktion eller revolution

Nedan är inledningen till reflektionskväll onsdag 19 januari 2000. Underlättare: Per Herngren. Tid: kl 19:00-21:00. Plats: Fikonträdet, Hammarkullen. Form: Vi startade samtalet med denna inledning, sedan gick vi en reflektions-runda och sist fri diskussion.

Producera åsikter eller förändring

Erbjuder plogbillsrörelsen åsikter eller ett annorlunda mönster?

Plogbillsrörelsen i Sverige erbjuder speciella samtalstekniker och udda aktionsformer. I USA erbjuds också alternativ till kärnfamilj, privat egendom, privat boende och lönearbete.

I Sverige har alternativrörelsen och radikala veganer erbjudit alternativa levnadssätt. Trots att plogbillsrörelsen på ett åsiktsplan kanske har större stöd i samhället är det relativt få som är intresserade av att delta. Grupper med radikalt annorlunda levnadssätt kan bli marginaliserade i massmedia men tycks locka många fler. Kanske beror det på att plogbillsrörelsen i Sverige retirerat till att bli en proteströrelse som producerar tyckanden snarare än alternativa mönster. Vi undviker att vara annorlunda för att inte stöta oss, men vi blir då inte heller en utmaning som kan engagera och inspirera till kontinuerligt deltagande.

Kanske är det svårt för oss att få folk att göra mer än enstaka plogbillsaktioner eftersom det är för stort glapp mellan vår rörelse och våra aktioner. Läger-, kurs- och Internet-verksamhet räcker inte för att ge det stöd och den utmaning vi behöver för motstånd.

Per Herngren

Januari 2000, version 0.1.2